

Esitys Ruoveden kunnan osallistumisesta VIRTA3-hankkeeseen vuonna 2026

VIRTA3-hanke Ruoveden alueella

VIRTA3-hanke (2026–2027) on jatkoa vuosina 2018–2025 toteutetuille VIRTA- ja VIRTA2-hankkeille. Hankkeissa kartoitettiin Kokemäenjoen vesistöalueen virtavesiä ja taimenkantoja inventoinneilla, selvitettiin taimenkantojen tilaa sähkökoekalastuksilla, kotiutettiin taimenkantoja virtavesiin mätirasiaistutuksilla sekä edistettiin ja toteutettiin virtavesikunnostuksia.

VIRTA3-hankkeessa virtavesien ja taimenkantojen hoitotyön painopiste on siirtynyt kartoittavista toimenpiteistä aiemmissa hankkeissa tehtyjen toimenpiteiden seurantaan, merkittävien kunnostuskohteiden edistämiseen sekä koneellisten kunnostusten ohjaamiseen. VIRTA-hankkeiden alueellinen painopiste on ollut ja on edelleen Pirkanmaa.

Ruoveden Mustajärven reitille kotiutettiin taimenkantaa vuosittaisilla mätirasiaistutuksilla vuosina 2020–2025. Samalla paikallista osakaskuntaa on ohjeistettu uoman kunnostamisessa taimenkannan luontaisen lisääntymisen edistämiseksi. Istutusten onnistumista on seurattu vuosittain sähkökoekalastuksilla, joiden yhteydessä on järjestetty myös taimen- ja virtavesiaiheista ympäristökasvatusta Ruoveden koululaisille.

Mutiojalla tehtiin vuonna 2024 sähkökoekalastuksia luontaisen taimenkannan tilan sekä alueella toteutettujen koneellisten virtavesikunnostusten vaikutusten selvittämiseksi. Koekalastuksissa saaduista taimenista otettiin DNA-näytteitä, jotka ovat analysoitavana. Aiemmin otettujen näytteiden perusteella Mutiojan taimenkanta on geneettisesti eriytynyt.

VIRTA3-hankkeessa ylläpidetään myös virtavesistä kiinnostuneista ihmisistä koostuvaa verkostoa, jolle on perustettu WhatsApp-yhteisö. Verkoston kautta saadaan arvokkaita ympäristöhavaintoja virtavesikohteilta. Mustajärven reitin kotiutusistutukset lopetettiin kevääseen 2025, minkä jälkeen reitin taimenkanta on ollut luontaisen lisääntymisen varassa. Verkoston jäseniä kannustetaan kututarkkailuun erityisesti kohteissa, joissa luontainen lisääntyminen on käynnistymässä. Havainnoista saatavaa tietoa hyödynnetään jatkotoimien suunnittelussa.

VIRTA3-hankkeen toimet Ruoveden alueella vuonna 2026

Mustajärven reitti

Vuosina 2020–2025 toteutettujen taimen kotiutusistutusten tuloksellisuuden seuraamiseksi Mustajärven reitillä tehdään sähkökoekalastuksia myös syksyllä 2026. Sähkökoekalastusten yhteydessä pyritään järjestämään Ruoveden koululaisille jälleen taimen- ja virtavesiaiheista ympäristökasvatusta. Mustajärven reitillä sijaitsevien kahden nousuesteen poistoa tai ohittamista pyritään edistämään mahdollisuuksien mukaan VIRTA3-hankkeen puitteissa vuoden 2026 aikana.

Mutioja

Mutiojalla tehdään sähkökoekalastusten ja DNA-analysien tulosten perusteella arvio taimenkannan tilasta ja mahdollisista jatkotoimenpiteistä. VIRTA3-hankkeen puitteissa pyritään edistämään taimen elin- ja lisääntymismahdollisuuksia tukevia kunnostustoimia.

Murolekoski

Ruoveden alueella sijaitseva Murolekoski on sähkökoekalastettu viimeksi vuonna 2020, jolloin saaliiksi saatiin yllättäen muutamia järvilohen poikasia. Järvilohi-istukkaiden heikon saatavuuden vuoksi Näsi-järvelle ei ole viime vuosina tehty lohi-istutuksia. Murolekoski pyritään sähkökoekalastamaan syksyllä 2026 VIRTA3-hankkeen puitteissa kalaston tilan selvittämiseksi.

Koneellisten kunnostusten ohjaus

KVVY Yhdistyksen asiantuntijat voivat VIRTA3-hankkeen puitteissa ohjeistaa urakoitsijoita koneellisissa kunnostuksissa. Esimerkiksi tierumpujen uusimisen ja siltaremonttien yhteydessä uomia voidaan ennallistaa tai muokata luonnonmukaisemmiksi varsinaisten rakennustöiden ohessa.

VIRTA3-hankkeen omarahoitusosuus pyritään keräämään hankealueen kunnilta ja kaupungeilta, katalousalueilta sekä osakaskunnilta, joiden alueilla toimia tehdään. Suurin osa VIRTA-hankkeiden omarahoitusosuudesta on koostunut kuntien ja kaupunkien myöntämistä avustuksista.

KVVY Yhdistys esittää Ruoveden kunnalle osallistumista VIRTA3-hankkeen omarahoituksen kattamiseen 3 000 eurolla vuonna 2026.

KVVY Yhdistys

Tekijä:

Ympäristöasiantuntija, FM:

Sami Ojala